

DE VOLKSE AARD HERREZEN

Woordspelig nationalisme en de Europese 'doorbraak' van Nieuw Rechts

'Wij zullen de termen rechts en links uit ons vocabularium bannen en nog slechts spreken van nationalisme'

H. Banzer, na zijn staatsgreep in Boliviaë, 1971

'Het nieuwe nationalisme zal socialistisch zijn, of het zal niet zijn'

J. Goebbels, 1926

'Wij hebben geen nationale Revolutie gemaakt, maar een nationaal-socialistische Revolutie, en wij drukken bijzonder op het woord "socialistisch"'

E. Röhm, 1934.

'Pavlovse hond', 'een voorbeeld bij uitstek' van 'vulgaire-antifascisme', iemand die het allemaal 'verkeerd begrepen' heeft: zo luidt mijn portret in een twee bladzijden breed 'essay' in *De Nieuwe* van 03.01.85. Auteur is Werenfried, (Winfried Dolderer), deskundige in vraagstukken van 'nationale identiteit'. *Was ist los?*

In het *Nieuw Wereldtijdschrift* (verfoeilijk mondialisme!) van november 1984 had ik het over de uitzaaiing van Nieuw-rechtse en neo-nationalistische ideeën (verder kortweg NR en NN) in de Duitse eco-pacifistische en 'anti-imperialistische' beweging. Daarbij stipte ik terloops ook enkele parallellen in ons land aan, en ik wees o.m. op de recente geschiedenis van het weekblad *De Nieuwe*. Ik wou illustreren hoe een nieuwe generatie 'linkse lui van rechts' massaal bezig is met een verbale 'doorbraak' die leidt tot gevaarlijke ideologische verbluffering. We beleven nu een heruitgave van wat Hermann Rauschning in *Die Revolution des Nihilismus* 'der Krieg des permanenten Frontwechsels' heeft genoemd. Een analyse van deze wisselverrichtingen, en van de begripsinflatie die ermee gepaard gaat, kan niet

anders dan een essentieel onderdeel zijn van een kritische visie op het socio-politieke theater.

Het is alweer een hele tijd geleden dat het duo Hitler-Goebbels er zich op beriep 'een nieuwe politieke taal' te hebben ontworpen. 'Ik ben de conservatiefste revolutionair ter wereld', pochte Adolf in 1936. Met recht heeft Jean Pierre Faye (Faye I, p. 90) er op gewezen dat de machtsgreep van Hitler, na jaren accumulatie van troebel woordslib, slechts een schakel is geweest in een keten van haast exclusief *verbale* gebeurtenissen: een 'nieuwe topografie' zoals Ernst Jünger die droomde. In zijn magistrale studie van dit quasi-tectonische verschuivingsproces in het Duitsland van de jaren twintig en dertig, heeft J.P. Faye de toenmalige politieke constellatie voorgesteld als een hoefijzer: KPD en NSDAP in het epicentrum van actief-gloeïende uiteinden, elk met hun perifere tendenzen in het stralingsveld (Faye II, 407). Boeiendst zijn dan precies de vonken die, nu eens van links naar rechts, dan weer omgekeerd, van het ene veld op het andere overspringen. Zo blijkt dat de onderlinge ledenwissel tussen KPD en SA in 1937 zowat 80 % van het totale ledenbestand betrof (Faye II, 485). Het schitterendste vonkengespetter, daar zorgden de zgn. *nationaal-revolutionairen* voor: hun nazaten in deze jaren tachtig, dat zijn de lievelingen van Winfried D., zo'n schattige 'kleine fractie binnen de ondogmatische Duitse linkerzijde'. Ach, ook Hitler en zijn trawanten vormden, aldus Ernst von Salomon, 'dat kleine lachwekkende clubje dat niemand in de grond ernstig nam'.

Oppertovenaar — één van de vele dan toch —, een levend vuurstokje in de gloed van nationaal-revolutionaire stromingen was de geroyeerde luitenant, Richard Scheringer, die in 1931 op zowat zes maand tijd het hele politieke spectrum doorkruiste. Een prestatie, voorwaar(ts) ! In 1931 wordt dus het tijdschrift *Aufbruch* opgericht: weinig uitstaans met het gelijknamige links-pacifistische blad van Kurt Hiller e.a. in 1915, maar wel een echo op het parool van Ernst Niekisch, 'nationaal-bolsjevist', van wie Winfried een kort maar ontroerend *in memoriam* schetst. Met 'Aufbruch' bedoelde Niekisch het weer opbreken en ontluiken van 'de Germaanse substantie in de geromantiseerde (lees: bezoedelde) ruimte van Zuid-Duitsland'. Na aanvankelijke sympathie vond hij zelfs Hitler 'te Latijns', kwam zo met hem in botsing (een goeie dus, suggereert Winfried), om in 1935 zijn anti-Hitlerisme een iets andere inhoud te geven tijdens een uiterst hartelijk onderhoud met ... Mussolini in Rome. Lenin noemde hij ooit vol misprijzen 'een Aziatische halfbloed', terwijl

Trotsky het (ook bij Otto Strasser) moest ontgelden als 'Jood'.

Het oprichtingsmanifest van *Aufbruch* is ondertekend door zeven ex-legerofficieren (waaronder Scheringer), een politie-officier, vier vroegere nazi-leiders, en graaf Stenbock-Fermor (achterneef van Kropotkin). Tweemaal heeft de kern rond Scheringer een poos de controle over de SA. Hoofdredacteur W.V. Korn zal nog van de KPD naar de NSDAP overstappen. Het wemelde in die dagen van nationaal-revolutionaire blaadjes: *Widerstand* was er ook een, een maandblad opgericht in 1928, en waarin talloze bijdragen van Jünger verschenen. Deze ontwikkeling zinde o.m. Trotsky niet, inderdaad, en de trotskistische KP-Opposition kloeg bij herhaling 'die grosse Verwirrungen' aan. Het heeft niet mogen baten: deze immense politieke kwakzalverij steekt na een halve eeuw weer de kop op, en neo-nationalisme trekt als een onvermoede distelplaag over de zuinig-groene post-68-tuintjes van Europees links. Jawel, in 1981 zag een nieuwe *Aufbruch* het licht, waaruit Winfried driftig citeert, om te bewijzen dat aan mijn bronnenkennis wat schort. Wat hij 'vergeet' te vermelden : dat ie in zijn 'bron' staat te plensen als een papegaai in zijn voederbak. Meneer Dolderer is meer dan goeie maatjes met de redactie van *Aufbruch*, zoals nog zal blijken. En hij zwijgt in alle talen over mijn kritiek op *De Nieuwe*, terwijl dat natuurlijk de reden is van zijn gedirigeerde repliek.

Maar er is méér, waarvan Winfried D. geen melding maakt, of waarvan hij in zijn historische argeloosheid geen weet heeft (je kan niet alle bronnen kennen, natuurlijk). Vorig jaar stootte ik op een franstalig Brussels tijdschrift, via informatie van een Westberlijnse radiojournaliste. Zij ontmoette de directeur ervan in 1982 op een colloquium van de Parijse NR-filosoof Alain de Benoist. *Orientations*, 'revue culturelle pluridisciplinaire', drie-maandelijks, verschijnt sinds 1982. In 1980 verscheen al een dossier *Géopolitique*: zoiets als *Blut und Boden*, maar dan iets fraaier uitgedrukt. Zelfs de journalisten Walter De Bock en René Haquin hebben nooit van dit tijdschrift gehoord. Intussen bezit ik er twee exemplaren van, plus vier nummers van het maandelijks 'bibliografisch supplement' *Vouloir*. Onthutsende lectuur die heel wat verbanden aan het licht brengt.

Beginnen we met Alain de Benoist, de grote inspirator en top-manager van Europees NR, oprichter (in 1968) van de 'Groupe-ment de Recherches et d'Etudes pour la Civilisation Européenne', kortweg GRECE, meteen ook een verwijzing naar de 'Griekse wortels' van een pan-Europese cultuur. (Mede-)auteur van een twintigtal boeken, ontving hij in 1978 de Grote Essayprijs van de

Fransche Academie voor *Vu de droite*. Pas dáárna kwam de kritische belangstelling voor NR echt op gang. Grote opschudding veroorzaakte in 1981 *Comment peut-on être païen ?*, pleidooi voor een heideggeriaans 'nieuw heidendom' op basis van antieke en vroeg-Europese mythologieën en aristocratische idealen.

Twee jaar eerder verscheen de essaybundel *Les Idées à l'en-droit*, een titel die boekdelen spreekt. Daarin o.m. een 'nominatistische' cultuuropvatting, gebaseerd op Maurras, Jünger, Arnold Gehlen e.a. Sleutelbegrippen als 'wil' (versus hoop), 'eer', 'heldendom', 'aristocratische moraal', 'incarnatie' van het 'geestelijk erfgoed', 'amor fati', de mens als 'goddelijke waardenschep- per', 'organische orde', 'plicht'. *Le style, c'est l'homme*: niet wat men denkt is belangrijk, maar de manier van denken. Grote vijand (leest u goed, meneer Dolderer?): het *egalitarisme*, in zijn joodse, christelijke, liberale, marxistische en dus ook oud-rechtse vormen. Tegenover al dit reactionair gepeupel staat de daden- drang van revolutionair rechts en haar 'nieuwe antropologie', een metapolitieke elite die vecht tegen de culturele vervreemding en ontworteling van een vaderlandsloos burgerlijk economisme. Voor stabiliteit in verscheidenheid, tegen klassenhaat, 'tegen racisme' (lees: wij laten de negers met rust, als zij ons maar met rust laten — iedereen baas in eigen huis). En dat alles op weg naar een nieuw Europa der volkeren, tegen de Amerikaanse verloeder- ring van een ontheemd Westen.

Naar eigen zeggen telt de GRECE duizenden leden over heel Frankrijk, en daarbuiten. Vanuit Parijs zorgen alvast vier tijdschriften voor de verspreiding van dit ideeëngoed: *Nouvelle Ecole*, *Études et recherches*, *Éléments* en *Totalité*. Twee eigen uitgeverijen (Le Labyrinthe en Copernic), tal van 'bevriende' huizen (La Table Ronde, La Différence, La Maisnie, Sirey, Pardès & Trédaniel) en invloed bij een paar grote uitgevers (Grasset, PUF). Ondanks zijn virulent 'anti-liberalisme' is de Benoist werkzaam als redacteur van *Figaro Magazine*, het ultra- liberale weekblad van persmagnaat Hersant. Ook de *Figaro*- correspondent in de BRD is een GRECE-lid, en de groep heeft haar pionnen in het maandblad *Actuel*. De GRECE bestaat trouwens vooral uit academici (historici, economen, etnologen) en figuren met een voet in de media of de diplomatie: hoge beschermheren verzekerd.

Aan het eind van de jaren zeventig zet de GRECE, vanaf 1983 steeds vaker onder de naam EROE ('Études, Recherches et Orientations Européennes') vaste steunpunten in het buitenland op, waarbij Ange Sampieru in Parijs de 'algemene coördinatie'

verzorgt. Zo wordt in 1980 in Brussel een vzw GRECE opgericht, die zich in 1982 omdoopt tot 'Amis de la Renaissance Européenne', met als tweemaandelijks blad *Pour une renaissance européenne*. Tussendoor duikt *Orientations* op, dat spoedig het blad van EROE in België blijkt te zijn, met vanaf 1984 het supplement *Vouloir*. Voorzitter van de groep is ene Jean E. van der Taelen, vice-voorzitter (blijkens een eenmalige persecho in ... *Pourquoi-Pas?*) een zekere Guibert de Villenfagne de Sorinnes, loot aan een adellijke stam met stevige wortels in de bankwereld. Lang is de lijst van binnen- en buitenlandse medewerkers en sympathisanten. Ik licht er drie uit.

Piet Tommissen, docent aan de Brusselse UFSAL en de Economische Hogeschool Limburg. Van hem verkoopt *Orientations* per post een boekje in de UFSAL-reeks Eclectica. In de jaren vijftig zat Tommissen in een niet geheel onverdacht letterenblad: *De Tafelronde*. En het laatste Keltische symbool is hier nog niet gevallen! Bernard Marchand: licentiaat TEW, beheerder van de Waalse GIM, docent aan de katholieke universiteit van Namen. Is driemaal kabinetschef geweest: o.a. in 1980 op het ministerie van defensie, onder Poswick (PRL). Thierry Masure: lid van Were Di annex Voorpost en redacteur van *Dietsland-Europa*. Dit blad verkoopt per post het hele fonds van VU-uitgever Soethoudt die onder één dak zit met *De Nieuwe*. Gewoon storten, en de boeken bij u thuis: da's pas service! In het nummer van januari 1985 van *Dietsland-Europa* publiceert redacteur Frank Goovaerts, niet zonder redactionele waarschuwing dat het om een persoonlijke stellingname gaat, 'Enkele notities over het nieuwe heidentom', over het genoemde boek van ... de Benoist (de Nederlandse vertaling ervan wordt meteen ook aangekondigd). Het stuk is geschreven tijdens een lang 'gedwongen verblijf' in Cavaillon (hoezo, Frank?) en opent met lyrische ontboezemingen over een fantastisch 'Joelfeest'. Mellie Uyldert is niet veraf. Een maand later bespreekt Goovaerts lovend het boekje van 'ex-*Dietsland-Europa*-medewerker' ... Piet Tommissen.

Wat heb ik daar nu mee te maken?, hoor ik die brave Winfried verzuchten, met een lijkbiddersgezicht. In *Orientations* 3 (1982) staat een uitgebreid dossier over het Duitse NN, dat met instemming wordt begroet. In een stevige bijdrage van 21 blz. besteedt Robert Steuckers (directeur en uitgever van het blad) flink wat aandacht aan het nationaal-revolutionaire tijdschrift *Wir Selbst* (*Wij...*) en aan inspirator Henning Eichberg. *Wir Selbst* verschijnt in Koblenz, wil een 'politieke herprofilering' forceren en de 'alternatieve' beweging een 'historisch bewustzijn' schenken. Professor Konrad Buchwald (neenee, niet Buchenwald) 'her-

waardeert' er bv. het begrip *Heimat* in 'ecologische' zin. Er wordt u geopenbaard de nationale idee van de hooggeëerde graaf Christian von Krockow, aangenaam. Opvallend is de contextuele toon waarin het woord 'links' verschijnt: als iets dat van buitenaf komt, in gunstige zin 'evolueert' en met open armen onthaald kan worden. Bij herhaling wordt herinnerd aan de Groene (sic) Revolutie van de Libische leider Chaddafi. Wiens brood men eet, ...? Het door Winfried geroemde anti-Hitlerboek van Niekisch is door *Wir Selbst* heruitgegeven. Steuckers, die veelvuldig uit *W.S.* citeert, veroordeelt ook Hitlers *fascisme* (lees: zijn samenwerking met de Kerk en het grootkapitaal; ook de VU is tegenwoordig 'tegen het grootkapitaal'). Hij fulmineert tegen de 'Amerikaanse bezetter' en pleit voor economische sabotage. Waarna België even de revue passeert: publikaties van VUJO-leden (één van hen werkt thans in het Brusselse Vredeshuis), een in Hamburg vertaalde brochure van een Were Di-historicus over Vlaams anti-militarisme, een KRITAK-boek van de Vlaams-nationale communist A. Roosens, en iets leuks over *Vaderland en Moederland* door ... WINFRIED DOLDERER.

Wie is deze jongen eigenlijk? Medewerker van *Wir selbst* en *Aufbruch*. Goede vriend van Christian Dutoit, met wie hij destijds de studentenwerkgroep Arbeid bevolkte. Die gaf ooit twee blaadjes uit, *De Wesp* en *Meervoud*, die uitgeverij KRITAK nog een paar honderdduizend frank schuldig zijn. Dutoit bevolkte in die tijd ook menig Leuvens café, en zwaaide dan wel 's overmoedig met wat een ETA-lidkaart heette te zijn. Hij transformeerde naar Noordiers voorbeeld zijn Arbeid nog in een 'Vlaamse Republikeins-Socialistische Beweging', trouwde wijselijk met de dochter van VU-voorzitter Anciaux, en belandde dus op het kabinet van gemeenschapsminister Schiltz. Onder het goedkeurend oog van diens perschef Jespers heeft hij zijn NN-getrouwen *De Nieuwe* binnengeloodst. Daar pleegt ene Winfried D. dan paginalange stukken over de wereldschokkende zielerorselen van Frans-Vlaanderen (*la pauvre!*). In zijn tirade tegen een onkundige Vlaming (wie bedoelt hij eigenlijk?) neemt Winfried uiteraard de verdediging van zijn baasje Eichberg op. Wil hij ook even uitleggen waarom Eichberg niet langer docent is in Stuttgart maar sinds een paar jaar in Denemarken leeft *als balling* (dixit *Orientations*)? Wil hij het verschil ophelderen tussen de term *folkelig* van de Deense held Grundtvig (waarop Eichbergs 'nieuwe politieke taal' is geënt), het Duitse *völkisch* (dat in de gaskamers met *antisemitisch* samensmolt), en de *volksaard* van toekomstig CVP-voorzitter Eric Van Rompuy? Wil hij 's verklaren waarom zovelen in en om de officiële neo-nazipartij NPS rond 1980 dermate

plots 'geëvolueerd' zijn, om voortrekkers te worden van het eco-pacifisme, de anarchistische kleinschaligheid en de basisdemocratie?

Echt pakkend, die 'evolutie', sleutelterm die Winfried tot driemaal toe hanteert. Eichberg, die als student talloze lovende artikels pleegde over Otto en Gregor Strasser, in 1972 het programma van de Beierse NPS-vleugel ontwierp, schrijft nu in *Aufbruch, Wir Selbst*, maar ook in ... *Nouvelle Ecole, Orientations* en *Neue Zeit*. Dat laatste blad, dat in München ook Alain de Benoist vertaalt, was aanvankelijk nog het volbloed-orgaan van die Beierse NPD, vervolgens van de daarvan afgescheurde *ANS/Nationalrevolutionäre Aufbauorganisation*. Haar leider Michael Kühnen, die op 25 januari jl. in Frankfurt tot ruim drie jaar cel is veroordeeld wegens nazi-propaganda, geeft grif toe dat zijn groep, de nationaal-revolutionairen rond Eichberg en NR gemeenschappelijke wortels én contacten hebben. Werkelijk jammer toch, dat die Kühnen-boys in mijn hoofd 'verwarring zaaien', zoals Winfried het uitdrukt. 'Flater van formaat' noemt hij het door mij gelegde verband tussen zijn vrienden en de *Volkssozialistische Bewegung Deutschlands* (een NN-terreurgroep die het brein bleek achter vermeende RAF-aanslagen). Met als argument dat de Duitse staatsveiligheid de Eichberg-club niet gevaarlijk acht. Dat spreekt! Overigens: hebben leden van deze verboden VSBD (eigenlijk een voorloper van de ANS/NA) zich ook niet 'antifascistisch' en 'anti-imperialistisch' genoemd? Zou de voorbije golf van anti-Amerikaanse aanslagen in de BRD (en daarbuiten) niet grotendeels het werk zijn van hun 'stamgenoten'? De zware bomaanslag in Athene (begin van dit jaar) werd in elk geval opgeëist door een ... *Nationaal front*.

De Europese NR-tenoren en hun NN-lokvogels zijn geen stelletje hobbyisten. Zij vormen een selecte club hooggeschoolden met pseudo-maçonnieke allures. Hun strategie is nagenoeg volmaakt: artikels van een zeer hoog intellectueel niveau, zo lijkt het, in elk geval fors gedocumenteerd, getuigend van sterke belezenheid, en waarrond een aureool van wetenschappelijke ernst hangt. Er wordt ingespeeld op filosofische en wetenschapskritische modetendenzen (Heidegger, Popper, Russell, cybernetica en systeemtheorie), in een eclectische cocktail van 'onverdacht linkse groten' (Bakoenin, Proudhon, Gramsci) met kleinere namen van 'verhuld rechts' (Konrad Lorenz, Jünger) en een rij 'multivalente standbeelden' (Herakleitos en Nietzsche, Spengler en Huizinga, Herder en Hölderlin). Er is het bibliografisch supplement waarin boeken uit de ruime eigen winkel worden besproken, een lexicon-rubriek waarin politieke termen 'histo-

risch' worden geschetst en toegelicht, een besteldienst. Namen, titels en sleutelbegrippen steeds prompt in vetjes (cfr. *Humo*), overvloedige illustraties (het fotomateriaal wijst op aanvoer uit professionele archieven), papier en zetwerk van hoge kwaliteit. Geld ontbreekt hier niet, al is er geen commerciële publiciteit.

De diverse zusterbladen vormen samen een soort Europees relais: bijdragen worden in vertaling geruild, zodat een stuk van Steuckers ook (en zelfs vooraf!) te lezen is in *Futuro presente* (Lisboa) of *L'Uomo Libero* (Milano). In het Duitse circuit zitten, behalve de reeds genoemde, nog *Junges Forum* (Verlag Deutsch-Europäischer Studien, Hamburg), *Criticon* (München) en *Mut* (Asendorf). Op het personenlijstje heel wat (vaak bekende) historici: Wolfgang Vehnor (een regelmatige gast op de buis), Gerd-Klaus Kaltenbrunner (Freiburg im Breisgau, auteur van *Was ist Deutsch?*), Hellmut Diwald (*Mut zur Geschichte*), of Armin Mohler (vader van de 'konservatieve Revolution' en van de C.F. von Siemens Stiftung, wiens seminaries door de Beierse radio worden uitgezonden). Er is de Oostenrijkse generaal Jordis van Lohausen (*Mut zur Macht*). Verder een paar (ex-)officieren van de *Bundeswehr*, polemologen, biologen. De grote adjutant van de Benoist in Duitsland is de Fransman Pierre Krebs, die in Kassel woont, maar nog een postadres heeft in Genève. Daar huist toevallig ook de *Revue européenne des sciences sociales* (hulde aan V. Pareto en Hendrik de Man) en een Europees 'studiecentrum' van doemdenker Denis de Rougemont. Oudere en minder gesofisticeerde uitspraken van Krebs' *Thule Seminar* vertonen macabere overeenkomsten met het *Thulé Gesellschaft*, een vroege moedercel van het nazisme in München. Het aantal verwante of bevriende uitgeverijen is haast eindeloos: de belangrijkste zijn Herder Verlag (Freiburg im Breisgau), Grabert Verlag (Tübingen), de Oostenrijkse Vowinckel Verlag (Berg am See), en de Zwitserse Sauerländer Verlag (Aarau).

Frankrijk: zowat hetzelfde patroon. Tal van professoren (Jaulin, Freund, Kolm) en CNRS-vorsers. Sinds 1968 organiseert de GRECE bovendien een jaarlijks colloquium. Dat van 1984 had als thema 'De derde weg'. Vorig jaar was er ook een colloquium in Athene, getiteld 'De ondergang' (van het Avondland). De ronduit fascistische toespraak van ... de Atheense universiteitsrector Jason Hadjidinas verscheen in *Orientalions* (ik bespaar u braaklustwekkende citaten). Nu en dan bejubelt het blad natuurlijk de 'pan-helleense' premier Papandreoe. Er duiken ook medewerkers op uit Madrid, en uit tal van Italiaanse steden. In Italië is er trouwens de School van Lecce (NR-bewonderaars

van Heidegger en Péguy), zijn er uitgeverijen als Akropolis (Napoli) en Il Labirinto (San Remo). *Vouloir* heet in Firenze *Diorama letterario*. In Londen opereert *The Scorpion*. Kopij is er ook van Alberto Buela, professor antieke filosofie in Buenos Aires en lid van de peronistische 'vakbond' CGT (Argentijns filiaal van de mafia). Maar de actiefste medewerker in *Orientations* is zonder meer Robert Steuckers. Heeft zijn (ongetwijfeld sober) optrekje naast het Dudenpark van Vorst (Brussel). Is Vlaming van afkomst, schrijft Frans, vertaalt ook vlot uit Duits, Engels en Italiaans. Geen domkop allicht, en bovendien moet hij zowat de hele Europese en Amerikaanse dag- en weekbladpers bij de hand hebben. Maar niemand blijkt deze mysterieuze topideoloog, die zich verbergt achter een postbus in Wezembeek-Oppem, te kennen. Ambtenaar op een onzichtbare dienst van een of ander ministerie misschien? Ik laat dit speurwerk verder graag aan een professioneel journalist over. Die mag ook ophelderen waarom de Brusselse boekhandel en uitgeverij Bruylant in dit verband opduikt.

Hoe zit het met de binnenlandse zusterbladen waarvoor in *Orientations* wordt 'geadvverteerd'? Er is het Brusselse *L'Anneau*, geleid door Tolkien-freak Ralf van den Haute: Kelten, Germanen en andere kobolten, runenschrift, Beowulf, u noemt het maar, het staat erin. Er is *Mjöllnir* (de Keltische hamer, en een bekend nazi-tekenaar destijds), tijdschrift van — hou u vast — de *Orde van de Eeuwige Wederkeer*, aangevoerd door Koenraad Logghe in Koekelare. Mellie Uydert, een bejaarde Hollandse dame die heel mystiek Hitler vereert, treedt er op. Toevallig of niet: in 1928 stichtte baron Heinrich von Gleichen het jongconservatieve weekblad *Der Ring*, in het teken van ... de Eeuwige Wederkeer. Heel wat medewerkers waren ook lid van de *Deutsche Herrenklub*. Nauw verwant was de *Europäische Revue*, waarin artikels verschenen van nazi-jurist Carl Schmitt, die vandaag door de NN wordt 'herontdekt': het blad kwam op voor een Duits socialisme, tegen het marxistisch internationalisme, en vond de nazi's eigenlijk te liberaal (Faye II, 49). De nationalistische en separatistische tendensen die zowat alle Waalse partijen overwoekeren krijgen in *Orientations* applaus. De Ardense groep ORPHEE (Organisme de Recherche Pour une Histoire de l'Europe des Ethnies) kreeg een tribune.

En dan de Vlaamse filialen van het NR-concern. Die moeten in de eerste plaats gezocht onder oudere organisaties van Grootnederlandse of Grootboergondische pluimage. *Were Di* en *Voorpost*, het blad *Dietsland-Europa* dat Thierry Masure bij *Orienta-*

tions heeft gedelegeerd. Zo te lezen horen de medewerkers Serge Herremans en Frans de Hoon uit Antwerpen ook in dat milieu thuis. Zij zorgen voor lof aan het adres van de Antwerpse historicus Roger Avermaete. Verder is er de groep *Oranjeugd* (met uitgeverij De Nederlanden) uit Malle: haar leider Maurits (!) Cailliau is ook lid van Were Di, net als huisauteur Walter Brijs. Hun boeken verschijnen i.s.m. de Antwerpse uitgeverij De Nederlanden (van het tijdschrift *Nieuw Vlaanderen*). Twee eminente leden van *Dietsland-Europa* worden uitvoerig in *Orientations* besproken: hoofdredacteur Bert van Boghout, en Rob van Roosbroeck. De laatste heet 'een briljant historicus' te zijn, en is (met Cailliau) ook uitgever van het leperse *Zannekin Jaarboek*. Een reeks waarin ook artikels uit het Franse NR-blad *Eléments* werden vertaald, heet *Teksten, commentaren en studies* en is een deftig klinkende uitgave van Deltapers in Wijnegem. Zoals bekend wordt de Wilrijkse Delta Boekhandel (met Delta Reisbureau) 'warm aanbevolen' in publikaties van Were Di. De integralistische en solidaristische *Werkgroep Delta* organiseert maandelijks voordrachten in het Wilrijkse kasteel Steytelinck. Een en ander valt te bekijken (en te kopen, als u zin hebt) in het 'poëziewinkeltje' van het *Oranjehuis* in de Antwerpse Hoogstraat, maar de bibliotheek van de Sint Ignatiusfaculteit bewijst ook aardig dienst. Overigens (dit tussen haakjes) meldt het januarinummer van *Dietsland-Europa* ook de toezending van het 'anti-imperialistische' NN-blad *Sieg*: niet slecht hoor, maar het Groot-Duitsland van *Sieg* vinden ze bij Were Di toch iets té groot ...

Ten slotte krijgen de privé-publikaties van *De Nieuwe*-hoofdredacteur Mark Grammens ook volle aandacht in *Orientations*. Zijn uitspraken over collaboratie en verzet hebben zelfs in eigen gelederen voor enig schaamrood (?) gezorgd. Met recht kan men zich afvragen of de koersontwikkeling van *De Nieuwe* niet kadert in een poging van een dominante VU-fractie om vanuit de Vlaamse metropool een klein cultuurimperium op te bouwen, dat op termijn ook voor de nodige 'politieke herprofilering' kan zorgen: *Diogenes* en *De Nieuwe*, het Soethoudt-fonds, het Nieuw Vlaamse Teater, en — daar zorgt Rudy Vanschoonbeek (*tmuzet* zaliger) wel voor — een te herrijzen Radio Stad. In Brussel zijn er, om maar iets te noemen, de luxueus uitgegeven tijdschriften *Vlaanderen morgen* en *Vlaanderen in de wereld*, terwijl (in Koekelare...) het Westvlaamse schrijversblad *VWS-Cahiers* het hinterland niet los laat. Het kan niet anders: de grote strateeg achter dit project, 'Schiltzkliër' Jaspers, heeft Alain de

Benoists (en Mao's) opvattingen over *pouvoir culturel* grondig bestudeerd! En bijna was ook uitgeverij KRITAK daarvan het slachtoffer. Overigens heeft aan *De Nieuwe* al vanaf 1964 dit soort geurtjes vast gezeten: de herkomst van de stichtende leden (zie Schaevers, 207–9) zegt genoeg. Dat Grammens tijdens die voorbije twintig jaar ook wel 'bolsjevistische' trekjes vertoonde hoeft evenmin te verbazen, gezien de sterke aanwezigheid van KP-flamingant Antoon Roosens, die met Jef Turf en een groot deel van het Masereelfonds de traditie van Van Extergem voortzet.

Wie blijft volhouden dat dit alles slechts een marginaal fenomeen is, moet stekeblind zijn. Het mooi verpakte NR/NN-ideeën-goed heeft een overgroot deel van met name de Duitse en Vlaamse eco-pacifistische beweging in zijn ban. Maar NR zélf zet dit pacifisme (en neutralisme) graag tussen aanhalingstekens: terwijl Steuckers zichzelf een 'integrerend bestanddeel' van de vredesbeweging noemt en droomt van een soldatenopstand tegen de NATO-officieren, is zijn medewerker Marchand kabinetschef van defensie, en vallen in *Orientations* neo-gaullistische pleidooien te lezen voor een 'nieuwe militaire politiek' en een 'Europese nucleaire verdediging', naast voorstellen om 'van onze krijgers de militaire elite van de natie te maken'. De term 'bevrijdingsnationalisme' die Winfried D. zo hoog in het vaandel voert, komt van B. Wintzek (tijdschrift *Mut*) die zelfs in *Orientations* 'rechts-nationaal' wordt genoemd. Daarnaast kan men niet langer ontkennen dat de dominante ontwikkelingen van bv. de filosofie, de sociologie en de literatuurstudie in de jaren zeventig erg parallel lopen met de opkomst van NR. Vooral de Benoist-epigonen als Steuckers en Guillaume (niet Jean Pierre) Faye nemen graag Foucault, Baudrillard en Habermas in hun vertoog op. G. Faye vaart in een boekje uit tegen 'het Systeem dat de volkeren doodt': men vergelijk de Nazi-affiches van maart 1932. Het wordt tijd dat men zich in academische kringen vragen gaat stellen naar mogelijke 'medeplichtigheid' aan de groei van het NR-verschijnsel. Lijkt de filosofie van J. Derrida ten dele niet sprekend op wat Ludwig Klages, NR-idoel, decennia eerder verkondigde? Is het *succès fou* van Derrida in de VS niet tekenend voor een postmodernisme dat berust in de wetenschap dat 'er slechts voorstellingen zijn' terwijl het harde geld rustig verderrolt? Horen we bij *kynist* Peter Sloterdijk geen heideggeriaanse echo's van Jünger? Wat met de wetenschapstheoretische belangstelling voor alchemie, de catastrofentheorie van René Thom, of de rage van het cultuurrelativisme?

Twee kleinigheden nog, die ik u niet wil onthouden. Op 26 januari jl. heeft het uitvoerend comité van de Duitse Groenen de Westberlijnse partij-afdeling (150 leden) ontbonden, omdat die door vier actieve neo-nazi's was geïnfiltréerd, op de vooravond van de verkiezingen voor het stadsparelement. En de 'vormingsorganisatie' *La Nouvelle Acropole* (zetel in Parijs, vestigingen in o.m. Brussel en Antwerpen), die via cursussen 'Griekse filosofie', 'kunstgeschiedenis' en dies meer ook het gewone volk onderwijst in de stellingen van GRECE/EROE: rinkelt daar geen belletje? Juist: een tak van de neo-nazistische terreurgroep *Westland New Post* (annex 'Bende van Nijvel') vergaderde in het Brusselse gebouw van Nouvelle Acropole. Onbelangrijk detail, allicht? Gevolg van een 'hysterische obsessie' zoals Winfried dat noemt? Nee, ik heb geen partijbelangen te verdedigen. Maar ik hoop van harte dat dit modderig tij van nieuw nationalisme nog valt te keren. Na Cuba, China, Viëtnam, Cambodja of Nicaragua moet het toch stilaan duidelijk zijn dat het 'bevrijdingsnationalisme' een bedrieglijke mythe is, en alleen het streven naar een internationale én economische aanpak legitiem blijft? Niettemin bazelt Georges Adé in *De Nieuwe* van 10.01.85 iets over een 'breed Vlaams volksfront' dat vooralsnog gehinderd wordt door primaire reflexen van 'antifascisme en vrijzinnigheid'. Nu al wordt mij door de Rijkswacht wel eens naar mijn 'nationale identiteit' gevraagd. Moge ik tijdig de grens zijn overgevlucht als Adé & Co hun 'breed Vlaams volksfront' installeren. 'Vulgair-antifascisme'? Dat moet dan vast het tegendeel zijn van *geraffineerd fascisme*.

Tod zover deze brief, opgedragen aan het — aan Vlaanderen overleden — satirische weekblad *De Zwijger*. R.I.P.

Antwerpen, februari 1985.

Verwijzingen:

Jean Pierre Faye 'Graphie de l'idéologie: Hitler et les intellectuels allemands' in P. Ansart e.a. *Contributions à la sociologie de la connaissance* Paris, Anthropos, 1967, 87-107.

idem, *langages totalitaires*, Paris, Hermann, 1972.

Mark Schaevers '20 jaar De Nieuwe' in *De Nieuwe Maand*, XXVII, 3 (april 1984), 206-28.

PORTRET VAN HET NIEUWRECHTSE BLAD ORIENTATIONS

*voor een Europa der volkeren met Griekse wortels en een Duits hart, als wereldcentrum van een nieuwe cultuuruitstraling (zoals de voormalige Antwerpse VECU-club?).

*voor een populistische strategie (leve Sandino!) gevoerd door een soevereine en vastberaden elite (romantisch genie-begrip), tegen het egalitarisme van de traditionele partijen. 'Le besoin d'une élite nouvelle () fait urgence'.

*voor een 'heroïsch holisme', een organische sociale orde in lotsverbondenheid.

*tegen het Amerikaanse verderf (bv. in de jeugdcultuur), tegen het liberalisme (voor een sterke Staat, weliswaar niet bureaucratisch: militair dus?), tegen het 'archo-marxisme' (sic), het fascisme (=cesarisme), het christendom, het jodendom (=cosmopolitisch). Voorbeelden van frappant antisemitisme: zie aanvallen tegen de Nieuwe Filosofen Glucksmann en Lévy (overigens ook Nieuw Rechts: ruzies komen in de beste families voor).

*tegen materialisme en individualisme, tegen rationalisme, voor lichaamscultuur (incl. gevechtssporten), volkskunst, nieuwe mythologie en soberheid ('De Europeanen van morgen zullen in staat moeten zijn van hun weelde afstand te doen, willen zij als volkeren overleven').

*het politieke ('taal' en 'Volk' en 'Staat') primeert op het economische: sentimenteel nominalisme (een reepje *Milky Way* is verwerpelijk omdat het Engels klinkt, niet omdat het asociaal kapitaal genereert); de moordende consequenties van deze opvatting beleefde China tijdens de Culturele Revolutie.

*voor een dagelijkse pragmatische cultuurstrijd: 'meta- en geopolitiek'.

*voor protectionisme, tegen vrijhandel; tegen genetische verzwakking en buiten-Europese immigratie.
